

"Η προσφώνηση", (εφ. Αυγή, ένθετο "Αναγνώσεις", 12.02.2012)

Η προσφώνηση

Ορφάνεψα ξαφνικά, κάποια Τρίτη, τρεις του μήνα. Ήταν καταμεσήμερο.

Η εκδρομή ήταν προγραμματισμένη και πολυαναμενόμενη. Ότι είχαν κλείσει τα σχολεία, την προηγούμενη είχαμε πάρει βαθμούς. Είχα πάει πολύ καλά, η προαγωγή μου στην δευτέρα Γυμνασίου έγινε με άριστα και το έπαθλο που μου είχε τάξει η μαμά πριν τις εξετάσεις: η εκδρομή στη Σκύρο. Μια εκδρομή που είχε αναβληθεί τουλάχιστον δυο φορές. Η πρώτη ήταν πριν πέντε περίπου χρόνια, όταν στην αρχή του καλοκαιριού, αποφάσισαν οι δυο τους, για άγνωστους σε μένα λόγους, ότι προτιμούσαν να κάνουν χωριστά διακοπές, για ανανέωση, μου είπαν. Ποτέ δεν το κατάλαβα και κατά βάθος δεν το πίστευα. Όσο για μένα, εκείνο το καλοκαίρι με βολέψανε όπως-όπως στο εξοχικό μιας θείας. Η επιστροφή στο κοινό σπίτι της Αθήνας, τους έπεσε βαριά. Μετά από έξι μήνες χώρισαν οριστικά. Έκτοτε και για τα επόμενα τέσσερα χρόνια οι προτεραιότητες της μαμάς ήταν άλλες, δεν περίσσευε χρήμα και διάθεση για εκδρομές. Το θέμα ξεχάστηκε εντελώς.

Πριν ένα χρόνο τα πράγματα στο σπίτι μας άρχισαν να βρίσκουν πάλι τη σειρά τους, η μαμά ήταν πιο κεφάτη, η δουλειά της πήγαινε όλο και καλύτερα, ήταν πράκτορας σε ασφαλιστική εταιρεία, πουλούσε κυρίως ασφάλειες ζωής. Δύσκολη δουλειά να πείσεις τον άλλο ότι είναι χρήσιμο, αναγκαίο, απαραίτητο να ασφαλιστεί για μετά τον θάνατό του. Το ομορφαίνουν, λέει, με κάτι ενδιάμεσες παροχές, που η μαμά τις έλεγε καρότα, για γενικές εξετάσεις, νοσήλεια σε καλά νοσοκομεία και παρόμοια. Δύσκολη δουλειά. Όμως εκείνη είχε τον τρόπο της και τους τουμπάριζε. Τώρα ντυνόταν καλύτερα, πήραμε και αυτοκίνητο. Και πάνω που ξαναγυρνούσε η παλιά, σχεδόν ξεχασμένη ιδέα της εκδρομής, κι αρχίσαμε να την σχεδιάζουμε έπεσα κι έσπασα το πόδι μου. Με τον αστράγαλο μπαταρισμένο κοντά δυο μήνες καλοκαιριάτικα, δίχως ούτε ένα μπάνιο στη θάλασσα, όλα άρχισαν να μου φαίνονται άχαρα, πρόσκαιρα, περιττά, απαίσια. Η μαμά είχε ήδη κλεισμένες ημερομηνίες, εισιτήρια, ξενοδοχεία για δέκα μέρες στο Παρίσι και στη Ρώμη, προσφορά από την εταιρεία της. Με ρώτησε αν με πειράζει. Να μην πάω, είπε, αν δεν θες. Δεν με πειράζει, είπα. Πήγαινε. Πήγε, κι έσπασα στο κλάμα.

Παρ' όλο που η πρώτη μου χρονιά στο Γυμνάσιο ξεκίνησε με τόσο κακούς οιωνούς, στην πορεία όλα εξομαλύνθηκαν. Εν τω μεταξύ λόγω του καλοκαιρινού ατυχήματος αναγκάστηκα και βρήκα καινούργιους τρόπους να ξεγελάω την μοναξιά μου. Και διάβαζα, πολύ. Το έβρισκα παρηγορητικό. Ξεχνιόμουν. Έπειτα το συνέχισα και στο σχολείο. Διάβαζα, τα πάντα, οτιδήποτε, σχεδόν χωρίς διάκριση, αποστήθιζα και την παραμικρότερη λεπτομέρεια, χωρίς ιδιαίτερο κόπο.

Κάπως έτσι συνέβη και πήρα τόσο μεγάλους βαθμούς. Από την άλλη μεριά η δουλειά της μαμάς συνέχιζε την ανοδική της πορεία, και επιτέλους, όλα ήταν ευνοϊκά για κείνη την ξεχασμένη πολυήμερη εκδρομή μας. Στα δύσκολα χρόνια που είχαν μεσολαβήσει είχαμε πάει μόνο κάτι ημερήσιες σε κοντινές παραλίες. Διαλέξαμε την Σκύρο, χωρίς λόγο. Ή μάλλον, γιατί πέντε χρόνια πριν είχαμε σχεδιάσει να πάμε όλοι μαζί εκεί, πριν τις χωριστές ανανεωτικές διακοπές τους. Για την ακρίβεια εγώ το διάλεξα το μέρος, μια κι έκανε το λάθος να μου προτείνει γενναϊόδωρα να διαλέξω εγώ και μετά δεν μπορούσε να το πάρει πίσω. Εκείνης δεν της πολυάρεσε η επιλογή του νησιού, αλλά εγώ επέμενα. Χωρίς λόγο.

Φτάσαμε Δευτέρα πρωί. Ταχτοποιηθήκαμε στο δωμάτιο, το μοναδικό παράθυρο έβλεπε πίσω σε μια μικρή αυλή, είχε και κότες. Το μεσημέρι με την ζέστη, το χώμα ανέδιδε μια μεθυστική μυρωδιά ανακατεμένη με την μυρωδιά από τα σώματα και τα φτερώματα των πουλερικών. Εισέπνευσα βαθιά και πλημμύρισα με μια απροσδιόριστη οικειότητα και κάτι που έμοιαζε με ευγνωμοσύνη. Το απόγευμα σεργιανίσαμε στη χώρα, ήταν πανέμορφη. Νομίζω. Αλλά και να μην ήταν, εγώ έτσι την έβλεπα, ήμουν πολύ ευχαριστημένη που ήμασταν εκεί.

Αργά την άλλη μέρα το πρωί διαλέξαμε παραλία στον χάρτη, πήραμε φρούτα, σάντουιτς και νερά και ξεκινήσαμε. Όταν φτάσαμε ο ήλιος κόρωνε τα πάντα. Βουτήξαμε τρέχοντας. Η άμμος μας ζεμάτισε τις πατούσες.

Τα νερά ήταν υπέροχα. Εγώ κολυμπούσα πάντα περισσότερο, εκείνη βαριόταν και συνήθως έβγαινε σχεδόν αμέσως και το 'ριχνε στην ηλιοθεραπεία. Μετά από κάποια ώρα έψαχνα με τα μάτια να την βρω. Ήμουν ενθουσιασμένη, ήθελα να της πω να βουτήξει πάλι, να μιλάμε κιόλας. Πλησίασα κάπως στην ακτή, την είδα όρθια με μια ρακέτα στο χέρι. Εμείς δεν είχαμε ρακέτες, ή μήπως είχαμε; Μπορεί. Είχε κόσμο και δεν μπόρεσα να δω με ποιόν έπαιζε. Μαμά, μαμά, φώναξα. Δεν μ' άκουσε, είχε και φασαρία. Μαμά, ξαναφώναξα κουνώντας και το χέρι μια και ήμουν μέσα στο οπτικό της πεδίο. Δεν φάνηκε να ακούει ούτε να βλέπει. Βγήκα ολότελα από την θάλασσα και πλησιάζοντας τα πράγματά μας, μαμά, επέμεινα. Ούτε και πάλι γύρισε. Παράξενο, σκέφτηκα και άρχισα να κατευθύνομαι προς το μέρος της. Μαμά, είπα, σε φυσικό τόνο δίπλα της σχεδόν πια, δεν μ' ακούς; Χωρίς να γυρίσει να με κοιτάξει πέταξε την ρακέτα στην άμμο και μουρμούρισε αμήχανα κάτι σαν χαιρετισμό στον μαυρισμένο και καλογυμνασμένο συμπαίχτη της, που πρόλαβε να της χαμογελάσει ειρωνικά, αλλά αυτό δεν ξέρω αν το είδε. Ύστερα έστρεψε επιτέλους προς το μέρος μου και χωρίς να μου ρίξει ματιά τράβηξε προς την ψάθα μας με απλωτό νευριασμένο βήμα, που βούλιαζε στην άμμο φτιάχνοντας μικρούς ομοίομορφους λάκκους. Την ακολούθησα μουδιασμένη. Έπιασε την πετσέτα σωπαίνοντας, σκούπισε τον ιδρώτα που έσταζε στη διχάλα του στήθους. Άκου, είπε, κοφτά κοιτώντας τον ορίζοντα, όσο είμαστε εδώ διακοπές, ξέχνα το το μαμά και μαμά. Φαγώθηκες. Τζένη θα με λες. Σκέτο Τζένη.

Ηρώ Νικοπούλου

Από την ανέκδοτη συλλογή διηγημάτων, «Ελληνιστί: Ο γρίφος»